

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de modificare a propunerii Comisiei COM(2011) 607 final/2 de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului

COM(2013) 145 final – 2011/0268 (COD)

și propunerea de modificare a propunerii Comisiei COM(2012) 496 – Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

COM(2013) 146 final – 2011/0276 (COD)

(2013/C 271/19)

Raportor general: **dl Mário SOARES**

La 25 martie 2013, în conformitate cu articolele 164 și 177 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de modificare a propunerii Comisiei COM(2011) 607 final/2 de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului

COM(2013) 145 final – 2011/0268 (COD)

și la

Propunerea de modificare a propunerii Comisiei COM (2012) 496 – Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

COM(2013) 146 final – 2011/0276 (COD).

La 16 aprilie 2013, Biroul a însărcinat Secțiunea pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și cetățenie cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă.

Având în vedere caracterul urgent al lucrărilor, Comitetul Economic și Social European, în cadrul celei de-a 490-a sesiuni plenare, din 22 și 23 mai 2013 (ședința din 22 mai) l-a numit pe dl Mário SOARES raportor general și a adoptat prezentul aviz cu 135 de voturi pentru, 3 voturi împotriva și 4 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Deși își manifestă rezerve cu privire la sume și la modul în care sunt finanțate inițiativele privind locurile de muncă pentru tineri și garanția pentru tineret, CESE este de acord cu Comisia în ceea ce privește necesitatea de a modifica – în conformitate cu cele prezentate în propunerea de față – regulamentele Parlamentului și ale Consiliului privind Fondul social european și fondurile structurale.

1.2 CESE subliniază necesitatea ca politicile adoptate să contribuie la creștere și la crearea de locuri de muncă stabile și de calitate și să consolideze coeziunea socială.

1.3 CESE regretă că finanțarea inițiativei *Locuri de muncă pentru tineret* nu este rezultatul consolidării bugetului Uniunii, ci rezultă din reducerea sumelor globale alocate coeziunii, care sunt deja inferioare celor puse la dispoziție pentru perioada 2007-2013.

1.4 CESE este convins că bugetul de 6 miliarde EUR alocat este insuficient, date fiind amploarea problemei și urgența de a o depăși.

1.5 În condițiile în care criza încă nu s-a încheiat și nu au început a fi create locuri de muncă, CESE propune mai multă flexibilitate în stabilirea procentajelor de șomaj în rândul tinerilor care acordă acces la fondurile alocate, astfel încât să poată fi evaluată evoluția situației șomajului tinerilor sau ca acest procentaj să fie stabilit la 20 %.

1.6 CESE recomandă modificarea la 30 de ani a vârstei-limită pentru a putea beneficia de garanția pentru tineret, mai ales în țările cu rate ale șomajului în rândul tinerilor mai ridicate.

1.7 În fine, CESE îndeamnă statele membre să nu reducă eforturile financiare în favoarea locurilor de muncă pentru tineri, eforturi prevăzute în propunerea privind cadrul financiar multianual, și să accepte propunerea Comisiei de a utiliza resurse suplimentare pentru a realiza obiectivul de eradicare a unei probleme ce prejudiciază viitorul unei generații de tineri europeni.

2. Elementele principale ale propunerii Comisiei

2.1 Ca urmare a deciziei Consiliului European din 28 februarie 2013 de instituire a unei *garanții pentru tineret*, Comisia prezintă două propuneri: prima modifică propunerea Comisiei COM(2011) 607 final/2 de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului [COM(2013) 145 final], iar cealaltă modifică propunerea COM (2012) 496 a Comisiei – Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind diverse fonduri și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului [COM(2013) 146 final].

2.2 Obiectivul celor două propuneri este de a garanta finanțarea inițiativei *Locuri de muncă pentru tineret*, în cadrul *garanției pentru tineret*, astfel încât tinerilor de până la 25 de ani să li se asigure o ofertă de lucru demnă, o formare continuă sau un stagiul profesional în termen de patru luni de la terminarea studiilor sau de la pierderea locului de muncă.

2.3 Finanțarea totală prevăzută pentru perioada 2014-2020 este de 6 miliarde EUR, din care 3 miliarde reprezintă investiții din Fondul social european, restul de 3 miliarde fiind alocarea specifică prin inițiativa *Locuri de muncă pentru tineri*, în cadrul subrubricii 1.b, *Coeziune economică, socială și teritorială*.

2.4 Finanțarea prevăzută este destinată regiunilor NUTS 2 care, în 2012, au înregistrat rate ale șomajului tinerilor (persoane cu vârsta cuprinsă între 15 și 25 de ani) de peste 25 %.

3. Comentarii generale

3.1 Situația dramatică a șomajului în rândul tinerilor în mai multe state membre justifică cu asupra de măsură inițiativa

lansată de Consiliu la 28 februarie 2013, de a institui o garanție pentru tineret, care a fost solicitată – în repetate rânduri și sub diferite forme – de partenerii sociali și de organizațiile societății civile.

3.2 Conform datelor Comisiei Europene, UE numără 7,5 milioane de tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (*NEETs - not in education, employment or training*) ⁽¹⁾, ceea ce reprezintă 12,9 % din tinerii europeni din grupa de vârstă 15-24 de ani. Mulți dintre ei nu și-au terminat studiile secundare și abandonează prematur școala, o bună parte a acestora fiind imigranți sau provenind din straturi sociale mai defavorizate. Cu toate acestea, în unele țări se înregistrează și o înrăutățire a situației tinerilor aparținând păturii de mijloc (noi săraci), care nu și-au terminat studiile și riscă să nu le mai poată continua.

3.3 În unele avize precedente ale sale, CESE sublinia cifrele catastrofice ale șomajului tinerilor în UE și solicita tuturor părților interesate să adopte măsuri urgente, eficiente și definitive pentru a întrerupe acest cerc vicios care compromite viitorul unei întregi generații ⁽²⁾. Este vorba nu doar de o problemă concretă a persoanelor respective, ci și de o amenințare pentru coeziunea socială a UE, care – pe termen lung – ar putea compromite creșterea economică și competitivitatea Europei.

3.4 CESE subliniază că politicile stabilite în prezent trebuie să contribuie la reluarea creșterii și la crearea de locuri de muncă de calitate și stabile, însoțite de garanții și de protecția prin care au fost edificate în timp modelul social european și coeziunea socială. În același timp, Comitetul reafirmă importanța participării depline a partenerilor sociali și a organizațiilor societății civile la planificarea, execuția și monitorizarea acestor politici.

3.5 În fapt, *Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor*, integrată în *garanția pentru tineret*, va funcționa doar dacă va fi însoțită de un efort pe măsură pentru componenta *cerere pe piața muncii* (cu alte cuvinte, dacă există creștere economică). În plus, educația, stagiile profesionale și îmbunătățirea competențelor milioaneilor de tineri cu perspective modeste de a se integra pe piața muncii comportă în sine riscuri enorme.

3.6 CESE observă cu îngrijorare că Consiliul European vede dificultățile economice ale Europei ca fiind în esență o problemă de consolidare bugetară, fără a încerca măcar să cuantifice costurile de oportunitate sau consecințele negative ce decurg de aici, cum ar fi șomajul masiv în rândul tinerilor, deziluziile sau disperarea ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Prescurtarea NEET (*not in education, employment or training*) se referă la tinerii care nu studiază, nu lucrează și cu un nivel scăzut de educație și formare.

⁽²⁾ Cf. în special avizul CESE pe tema *Către integrarea tinerilor pe piața muncii*. JO C 161, 6.6.2013, p. 67-72.

⁽³⁾ Costurile neintegrării tinerilor pe piața muncii, din cauza transferurilor sociale excesive sau a impozitelor nepercepute, depășește suma de 150 de miliarde EUR.

4. Observații specifice

4.1 Dat fiind că modificările prezentate de Comisie urmăresc ca regulamentul aflat în vigoare privind Fondul social european și regulamentul mai general privind diversele fonduri europene să fie adaptate în conformitate cu decizia Consiliului European din 7 și 8 februarie, observațiile următoare nu se referă la propunerile Comisiei, ci la principiile de bază stabilite de Consiliu.

4.2 În contextul crizei pe care o traversăm, CESE nu poate decât să regreta propunerea Consiliului care stabilește pentru perioada 2014-2020 un buget al Uniunii inferior celui pentru perioada anterioară, ceea ce va avea consecințe negative asupra resurselor necesare pentru a înfrunța situația actuală.

4.3 Consecința acestei decizii este că finanțările propuse pentru a combate șomajul în rândul tinerilor nu reprezintă o consolidare a bugetului alocat, ci o reducere a creditelor alocate altor rubrici: 3 miliarde EUR din Fondul social european și 3 miliarde din politica de coeziune.

4.4 Tot astfel, suma globală, de 6 miliarde EUR, alocată pentru întreaga perioadă de șapte ani, este evident insuficientă⁽⁴⁾.

4.5 Prin alegerea anului 2012 pentru a stabili procentul șomajului în rândul tinerilor (25 %) care ar putea beneficia de

fonduri alocate în prezent nu se ține seama de evoluția crizei și nici de recesiunea actuală, existând riscul neglijării unor situații dramatice care ar putea surveni în această perioadă. Ca atare, CESE consideră că este necesară o mai mare flexibilitate pentru a putea evalua evoluția șomajului în rândul tinerilor sau că ar trebui scăzut acest nivel la 20 %, ca măsură de precauție.

4.6 Pe de altă parte, CESE recomandă ca limita de vârstă pentru a putea beneficia de garanția pentru tineret să fie ridicată la 30 de ani, astfel încât tinerii care absolvă mai târziu cursurile universitare sau se găsesc într-o fază de tranziție între formare și câmpul muncii să poată beneficia de această garanție. Acest aspect este foarte important pentru țările care se confruntă cu o rată mai ridicată a șomajului în rândul tinerilor.

4.7 CESE își însușește decizia de scutire a statelor membre de cofinanțare a alocării specifice pentru inițiativa *Locuri de muncă pentru tineri* (3 miliarde EUR) și cea de a considera resursele destinate acestei inițiative o excepție în raport cu rezerva de performanță de 5 %.

4.8 În fine, în ciuda observațiilor de mai sus și reiterând că această inițiativă trebuie sprijinită, CESE pledează pentru transformarea ei într-o măsură structurală a politicilor active de ocupare a forței de muncă și nu doar într-un instrument care să contribuie la înfruntarea crizei economice actuale⁽⁵⁾.

Bruxelles, 22 mai 2013

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Henri MALOSSE

⁽⁴⁾ Conform datelor OIM, care a salutat această inițiativă (deși cu rezerve), nevoile financiare pentru a putea spera la o schimbare semnificativă a situației sunt approximate la 21 de miliarde EUR.

⁽⁵⁾ În conformitate cu avizul CESE pe tema *Către integrarea tinerilor pe piața muncii* (JO C 161, 6.6.2013, p. 67-72), inițiativa *Locuri de muncă pentru tineri* trebuie pusă în relație cu Semestrul european.